

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4441/2023
Рев2 4443/2023
01.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Кукурековић адвокат из ..., против туженог Града Приштине, којег заступа Градско правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4553/2021 од 12.01.2022. године и ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5155/2022 од 14.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 4553/2021 од 12.01.2022. године у првом и другом ставу изреке тако што **се одбија** као неоснована жалба туженог и **потврђује** пресуда Основног суда у Лесковцу П1 40/20 од 08.07.2021. године у првом и другом ставу изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5155/2022 од 14.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5155/2022 од 14.03.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужиоцу износ од 43.850,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4553/2021 од 12.01.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 40/20 од 08.07.2021. године у првом и другом ставу изреке тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у висини разлике између припадајуће минималне и исплаћене зараде за период од 01.12.2016. године до 01.01.2020. године, у укупном износу од 52.225,73 динара, са законском затезном каматом на новчане износе наведене у том ставу изреке почев од означених датума до исплате, као и да се обавезе тужени да на име накнаде штете у висини

разлике између припадајућег и исплаћеног увећања зараде према Закључку Владе Републике Србије 05 бр. 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године исплати за период од 01.12.2016. године до 01.01.2020. године укупан износ од 27.262,43 динара, са законском затезном каматом на новчане износе наведене у том ставу изреке почев од означених датума до исплате. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у трећем ставу изреке и одлука о трошковима поступка садржана у четвртом ставу изреке, и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против означене правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5155/2022 од 14.03.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 76/22 од 14.09.2022. године у првом ставу изреке тако што је обавезан тужени да на име накнаде штете због неисплаћених трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.01.2017. године до 01.01.2020. године исплати тужиоцу новчане износе наведене у том ставу изреке, са затезном каматом на сваки новчани износ почев од његове доспелости до исплате, док је тужбени захтев преко досуђених до тражених износа одбијен. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у трећем ставу изреке тако што је обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 61.323,20 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, док је део захтева за накнаду трошкова преко наведеног до износа од 110.301,00 динар, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове другостепеног поступка у износу од 9.000,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде тужени је, са позивом и на одредбу члана 404. ЗПП, благовремено изјавио ревизију из свих разлога прописаних чланом 407. тог закона.

Тужилац је у одговору на ревизију предложио да се не дозволи одлучивање о посебној ревизији туженог и да се она одбаци као недозвољена или одбије као неоснована, а тужени обавезе на накнаду трошкова поступка поводом тог правног лека.

Одлучујући о ревизији тужиоца у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је његова ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог од 05.05.2017. године тужилац је распоређен на радно место вишег референта у Одсеку за ... при Градској управи за месну самоуправу и општу управу (из образложења тог решења произишавало да је претходним решењем туженог од 30.12.2015. године, у звању вишег референта, био распоређен на радно место ...). Тужени је у спорном периоду исплаћивао тужиоцу плату увећану за 50%, на име додатка по Закључку Владе Републике Србије 05 бр. 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године. Вештачењем је утврђено да постоји разлика између

минималне зараде и исплаћене плате без урачунатог увећања од 50%, и да у том случају постоји разлика и у исплаћеном додатку обрачунатом на износ минималне зараде, али да такве разлике нема ако се минимална зарада упореди са тужиочевом платом увећаном за означени додатак.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да исплати разлику између минималне зараде и основне плате тужиоца, као и разлику између исплаћеног додатка на плату по означеном Закључку Владе Републике Србије и тог додатка обрачунатог на износ минималне зараде. По становишту тог суда, плата која је тужиоцу исплаћивана у спорном периоду била је нижа од минималне зараде, при чему се код упоређивања са износом минималне зараде не узима у обрачун додатак који се исплаћује по Закључку Владе Републике Србије.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тај тужбени захтев одбио, прихватајући варијанту налаза вештака у којој је минимална зарада упоређивана са тужиочевом платом увећаном за додатак од 50% и тако утврђено да му је исплаћено више од износа минималне зараде.

Врховни суд не прихвата овакво становиште другостепеног суда јер сматра да је засновано на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 111. Закона о раду прописано је право запосленог на минималну зараду, која представља законски минимум са циљем да се обезбеди заштита запосленог ради задовољавања његових егзистенцијалних и социјалних потреба. Наведена одредба се, на основу члана 2. став 2. Закона о раду, примењује и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, јер Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник Републике Србије“ број 34/01 ... 21/16) не садржи одредбе о праву запосленог у органу локалне самоуправе на минималну зараду. Такође, Република Србија је ратификовала Конвенцију Међународне организације рада број 131 о утврђивању минималних надница, којом је прописано да минималне наднице имају законску снагу и да се не могу смањивати. Из наведених одредби следи да смисао и циљ законске норме из члана 111. Закона о раду произилази из интереса запосленог, чија зарада коју остварује фактичким радом не може бити нижа од минималне зараде, као законског минимума.

Следствено изложеном, тужилац има право на исплату минималне зараде. Поред тога, тужиоцу у складу са Закључком Владе Републике Србије број 12-335/2007-14 од 25.12.2008. године и Законом о буџету припада и право на увећање плате у висини од 50%, на име тзв. „косовског додатка“. По налазу вештака, тужиоцу је у појединим месецима спорног периода исплаћивана плата нижа од минималне зараде и на тај износ вршено је увећање од 50% месечно. Такав обрачун није правилан, тужилац је имао право на плату у висини минималне зараде и право на увећање од 50% на тај износ. Исплаћена плата са тзв. „косовским додатком“ у спорном периоду је већа од минималне зараде, али је мања од износа који се добија обрачуном плате у висини минималне зараде уз увећање за 50% месечно. Зато је правилан закључак првостепеног суда да тужилац има право на потраживану разлику плате и додатка на плату.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

По оцени Врховног суда, посебна ревизија којом тужени побија другостепену пресуду којом је одлучено о трошковима превоза тужиоца није дозвољена у смислу члана 404. став 1. ЗПП, јер не постоје правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, а уз ревизију нису приложене правноснажне пресуде које би оправдале потребу одлучивања ради уједначавања судске праксе.

С обзиром да нема потребе ни за новим тумачењем права, то је на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Ревизија по члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, у случају када је другостепени суд преиначио првостепену пресуду није увек дозвољена, већ само када је ревизију изјавила странка којој је због преиначења првостепене пресуде, против које није изјавила жалбу, њено право ускраћено, односно смањено. У овом случају је поводом жалбе туженог преиначена првостепена пресуда тако што су смањени износи трошкова превоза досуђени тужиоцу. Због тога ревизија туженог није дозвољена - преиначењем првостепене пресуде је делимично одбијен тужбени захтев и тужени нема правни интерес да другостепену пресуду побија у том делу, а у преосталом делу којим је одбијена његова жалба вредност предмета спора је нижа од оног који је по члану 403. став 3. ЗПП прописан као меродаван за дозвољеност ревизије.

С тога је, на основу члана 413. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

Тужилац је успео у поступку по својој ревизији, због чега има право на накнаду трошкова за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара и судску таксу за ревизију у износу од 10.610,00 динара и одлуку о ревизији у износу од 15.240,00 динара. Трошкови одговора на ревизију туженог, по оцени Врховног суда, нису били нужни у овом спору у смислу члана 154. став 1. ЗПП. Из тих разлога, на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП, одлучено је као у четвртом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић